

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Васил Рокоманов

по конкурс за редовен доцент по 8.2 Изобразително изкуство / „Арттерапия“, „Арттерапевтична практика“ и „История и теория на арттерапията“, за нуждите на катедра „Психология на изкуството, художествено образование и общообразователни дисциплини“ /, публикуван в Държавен вестник - Брой 33 от 29.04.22 г.

Единствен кандидат е д-р Вяра Колчова Границка, хоноруван преподавател в НХА, която води лекции и упражнения по учебните дисциплини “Специализираща арттерапевтична практика” на специалност “Теория и практика на художественото образование” и в магистърската програма “Арттерапия“

Границка е дипломиран магистър по „Графика” на НХА с придобита педагогическа специалност. През 2014 г. защитава дисертационния труд „Творческият процес в арттерапията за хора с увреждания“ в катедра ПИХООД на НХА и получава образователната и научна степен „Доктор”. Важно значение за реализацията на нейните професионални и творческите дейности е средното ѝ образование, получено в ССХУ за Сценични кадри, Пловдив.

В момента Границка е ръководител и арттерапевт в Център за хора с увреждания на „Каритас - София”, където провежда и организира арттерапевтични занимания и социални услуги, предлагани в общността. От 2014 г. до сега тя е хоноруван преподавател в НХА София и филиал Бургас, където води лекции и упражнения по учебната дисциплина “Специализираща арттерапевтична практика” на

специалност “Теория и практика на художественото образование” и магистърската програма “Арттерапия”.

Съчетавайки терапевтични, изследователски и социални дейности за деца и младежи с увреждания, както и преподавателската работа със студенти и личното си творчество, д-р Границка изследва взаимодействията между човека и изкуството през призмата на избраната специализация. С годините тя трупа знания, публикации и авторски изяви и публикува резултатите от своите изследвания в книгите „Арттерапия: теоретични и практически измерения“ 2018, „Творческият процес в арттерапията за хора с увреждания“ 2020, както и в научната статия „Разкази за визуалната рефлексия“, поместена в каталога на НХА „Седем години магистърска програма "Арттерапия" - практическо обучение: възможности и предизвикателства“ 2021. Последното засега издание от поредицата е монографията „Творческият процес в арттерапията за хора с увреждания“, която участва в настоящия конкурс като хабилитационен труд.

Разнообразното и същевременно задълбочено фокусирано в отделните теми съдържание, както и използваният богат методологически и понятиен инструментариум съответстват на присъщата за “Арттерапия” интердисциплинарност. Отличен концептуализиран израз на тези качества е прецизно структурираната научна форма и ясен език, които са лично постижение на д-р Границка, подкрепени от вещите напътствия и ерудицията на нейния научен ръководител проф. д-р. изк. Петер Цанев.

Първата част очертава границите на изследователското поле на труда, разположено в посочения по-горе интердисциплинарен контекст, като

излага главното за историята, теоретичната и методологическата база на арттерапията.

Втората част на монографията представя литературно и теоретично същността и характерните особености на различните видове и форми на арттерапията, които са подкрепени с примери от практиката.

Третата част е посветена на модели, технологии и методики, формиращи научно-терапевтичен апарат, с който борави д-р Границка. Под заглавието „Визуално – пластична трансформация” тя излага своя авторска методика, която е апробирана в индивидуални и групови занимания с хора с увреждания; в техни стереотипни рисунки са идентифицирани и анализирани визуално-експресивните модели на творческа комуникация.

В заключителната част на приложеното „Портфолио“ Вяра Границка представя артистичната си дейност. „Образи зад маската” са осем рисунки в различни техники. Игровите, психологическите и културни функции на този енигматичен обект-символ са инспирирали поредицата визуални свидетелства за преживявания и размисли, в чийто център е един специфичен поглед към човешкото. Макар, че серията от 29 колорирани керамики вероятно е по-близо до пряката терапевтична дейност, в тях е постигната висока степен на артистична освободеност и подкупваща искреност при работата с цвета и формата.

Д-р Вяра Границка е утвърден изследовател, терапевт и преподавател с доказани професионални, научно-творчески и артистични постижения в областта на теорията и практиката на арттерапията. Високата научно-приложна стойност на представения хабилитационен труд генерира

знание, насочено към образователния процес в своята област и обосновава заявените приноси.

Убедено препоръчвам уважаемото Научно жури да присъди на д-р Вяра Колчова Границка академичната длъжност „Доцент“ 8.2

Изобразително изкуство / „Арттерапия“, „Арттерапевтична практика“ и „История и теория на арттерапията“, за нуждите на кат. „Психология на изкуството на НХА.

С уважение:

Проф. д-р Васил Рокоманов

